

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 септ.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 септ.

Талијанска победа

Прошла недеља била је обилата у војним успешним савезничких трупа. Французи су повратили утврђење Во и таме успоставили првобитну линију спољних Верденских утврђења, Руси и Румуни зауставили су коначно Макензену офанзиву у Добруци и постигли својом контрафанзивом важне и повољне резултате у Трансилванији и најзад Талијани су задобили велику победу на Карсу. Овај најновији успех талијанског оружја значајан је не само по важности заузетих положаја, већ и по размерама аустријског пораза.

После свога последњег пораза, који је имао за последицу пад Горице у талијанске руке, аустријске трупе повукле су се на серију других дуго утврђених и одлично организованих одбрамбених положаја. Успевши да се на њима зауставе, оне су дуго времена давале огорчен и очајан отпор трупама краља Емануела, које су своју успешну офанзиву наставиле и даље, постижући готово свакодневно нове важне резултате. Од пре неколико дана борба је била увела веома жесток карактер. Талијанска артиљерија бомбардовала је готово без одмора непријатељева утврђења, положаје и ровове, наносећи овоме огромне губитке и смањујући све више његову отпорну снагу.

Офанзива талијанских трупа била је нарочито жестока на фронту Карса, у долини Травињола и Фриђидо, као и у области источно од Горице. На целом овом простором фронту трупе генерала Кадорне пожељне су врло велике успехе. Операције на Карсу крунисане су сјајном победом. Серија врло важних утврђења пала је у талијанске руке. Артиљерија наших Савезничка начинила је праву пустош у непријатељским редовима. Преко гомила од лешева, кроз поруш на утврђења налетела је талијанска пешадија на непријатеља, који је тучен, деморалисан и збунен морао да се повлачи са својих положаја. Према званичним талијанским подацима набачено је из строја у току ових огорчених борба преко 20 000 Аустри-

јанаца. Број заробљеника палих у талијанске руке достиже готово цифру од 10.000. Огроман ратни материјал оставио је непријатељ на уступљеном терену. На извесним тачкама фронта Талијани су напредовали до пет километара у дубину. Читави аустријски батаљони уништени су, извесни пукови десетковани, а 21. ландверски пук не постоји више. Аустријски пораз био је нарочито великих размера на Карсу, где је непријатељ имао веома солидна утврђења, која је аустријски генералштаб сматрао несевојивим. То увеличава истовремено успех талијанских пукова, који су упркос брдовитости и тешкоћама терена извојевали славну победу над непријатељем.

Ова најновија талијанска победа доказује још једном више, да је и на талијанскоме фронту иницијатива борбе коначно и солидно у рукама наше савезнице. Аустријске трупе осуђене су на очајну и мучну дефанзиву, која их стаје знатних жртава, а без икаквог изгледа на преокрет ситуације. Офанзива генерала Кадорне напредује смислено и солидно, са свима потребним гаранцијама успеха. До сад постигнуте резултати већ су значајни, а ток операција, које се настављају гарантује нове важне успехе. Главни циљ садашње талијанске акције је надиграње ка Трсту, које се изводи успешно и са врло повољним перспективама.

Важан момент код ове талијанске победе је тај, да је она у главном извојевана јаким надмоћношћу артиљерије. Сећамо се, да су аустријски ластови пад Горице правдали неодољивом ватром противничке артиљерије. Неки од ових упоређивали су чак жешћину бомбардовања са акцијом англо-француске артиљерије на Сом, која је по мајору Морату „вечу на и беспримерна“. Огромна артиљерија и неограничено изобилје у муницији осигурава талијанској офанзиви стално напредовање, а томе важном фактору има се највећим делом приписати и сјајна победа на Карсу. При свем том, велика заслуга припада несумњиво и талијанској пешадији, која је у својим налет-

ма обведочила свој велики полет и врло јаку истрајност.

Из исказа аустријских заробљеника констатује се, да је морал трупа Франца Јосифа пао веома ниско. Тучене у свима досадашњим борбама и од свих својих противника, аустријске трупе су изгубиле не само отпорну снагу, већ и веру у успех. Ухватила је дубоког корена сумња, да им и Немци могу још помоћи. Разочарење је већ одавно наступило, а неког одушевљења није никад ни било.

С обзиром на сва ова факта, талијанској офанзиве не сумњиво су осигурани нови и важни резултати. Аустријски фронт овде је већ угрожен, и Хинденбург га не може покушати спасавати а да истовремено не компромитује друге фронтове.

Пратећи са највећим интересовањем развој талијанске офанзиве, ми честитамо нашој савезници најновију победу на Карсу и желимо њеним трупама нове трофеје славе и победе.

Политичке вести

Амстердам. — Сазнаје се да ће Немачка поднети ускоро Норвешкој ултиматум сличан оном који је предала Белгији.

Букурешт. — Г. Јоанеску наименован је за шефа конзервативне румунске странке.

Париз. — Марквиз Импервали, који је наименован за посланика у Паризу на место г. Титонија отпутоваће ових дана из Лондона. Не зна се ко ће бити наименован за посланика талијанског у Лондону.

Лондон. — Амбасадор Сједињених Држава у Немачкој г. Жерар отпутовао је јуче из Њујорка за Берлин на данској лађи „Фредерих Вид“.

Лондон. — Јављају да ће чланови шведске куће бити данас примљени од сар Едварда Греја.

Грчка штампа

Рупелска афера поново је предмет расправе у грчкој штампи. Повод овом обновљеном препирању дала је публикација поверљиве преписке о тој афери коју је покренула атинска „Патрис“. Како су три документа те поверљиве преписке била објављена у овдашњем „Опиниону“, нисмо хтели да се дотичемо држећи се начела да с грчких новина не преводимо оно што је већ преведено у коме од три овдашња француска листа. И тек пошто смо се

уверили да су у „Опиниону“ апсолутно нетачно и некритично саопштени тако важни документи, одлучили смо се да целој ствари посветимо нарочиту пажњу.

Ради оних од читалаца који су се о овоме питању документирали из „Опиниона“ напомињемо да су у овом листу нарочито погрешно преведена следећа два става.

1) „Што се тиче струмске долине, претпостављамо да се важне концентрације врше сада код Демир-Хисара и Пороја.“ (Опинион од 2. новембра по новом).

Скроз погрешан превод. Његова је нетачност у толико уочљивија критичном читаоцу у колико се из четвртог документа (бр. 1531) види да Демир-Хисар није улазио у тачке које су Бугари по споразуму могли окупирати.

Цео став треба да гласи овако: „Што се тиче струмске долине, претпостављамо да ће се ићи

до јужног излаза кланца. Наши одреди нека се повуку у Демир-Хисар и Пороја.“

Друго нетачно место је ово: „Бугари веће бити праћени Немцима, то можемо тврдити“.

Скроз погрешно и некритично: цео свет зна да је за Грчку било питање да ли ће Немци пратити Бугари, а не да ли ће Бугари пратити Немце. Треба читати:

„На питање како се треба држати ако Бугари не буду праћени Немцима, одговарамо да је то немогућно (тј. немогућно да не буде и Немаца).“

После ове исправке можемо донети објављене документе, преведене са свом тенденцијом која је апсолутно потребна кад се тиче овако важних написа. Они су последња веоспорна и коначна потврда о ранијем споразуму за прехажу Рупела и осталих утврђења. То су извори за историју.

Пол-Луј

Б. Лазаревић

СА СРПСКОГ ФРОНТА

— Из мојих белешака —

Совичка коса

Извињох на врх коте 1.300. Преда мном изваљена пирамида — међа наше границе. Бугари су је оборили. Наравно, рачунали су: пошто нема Србије, шта ће јој међа? — Наши нису исправили пирамиду. Ми као рачунасмо — ако Баја Гање не буде имао вишта против тога (!) — да нам та међа неће бити потребна. Наша међа биће лепо, широко, плаво море...

Било је 10 сах. кад сам ногом ступио на српску земљу. Прекретних се, клекох на колена и пољубих српску земљу... На српском земљишту, три корака од пирамиде, лежао је полеђушке, са раширеним рукама, бугарски војник. По црвеном широком појасу, рекао бих, да је муслиманин. Мала кожна кесидо изв. је на из недара, отворена, висила је још о врату. Целови изврнути, а појас раздрљен — види му се го трбух. Види се, да је извршен претрес... „Кисмет“...

Окретох поглед низ брдо одакле сам дошао. Планинским, каменитим стазама, вијугале су као змије колоне наших брдских топова. Хитали су да заузму положаје, одакле би тукли бегујућег непријатеља...

Лево се види, у потоку српско село Сович. Преко потока Совичког, делови... пука, са митралеским колонама, у дугачким непрекиданим редовима хитали су напред. На последњој коси, следсна у лево, војници се, трчећим кораком, развијају у стрелачки

строј. Испод косе, у закљонима једне јаруге, виде се плаве униформе наше резерве...

Преко од села извињох у поток. Нисам осећао умор. Та, ето, на српском сам земљишту. Газим српску груду. Она ми електрише снагу — мени, старцу. Како је тек оним младићима напред?... Боже мој! — Велика је моћ сугестије, коју врши појам о Отаџбини на душу њених синова...

Извих на другу косу заједно са једном батеријом брђана, која се у касу кретала. Командир батерије трчао је напред да избере положај.

Викао је, окрећући се у назад, непрестано: касом, брао колјко год можете... Коноводци су трчали, заједно са мазгама...

Зачу се пушкарање код Црне. Наш... пук већ је био код реке... С оне стране реке, линија бугарских ровова пред којом два реда бодљикавих жица. Мали бугарски делови поседоше ровове и отворше ватру. Слеве стране, преко Црне, једна батерија, десно од села Брода, отвори ватру на наше наступајуће делове.

Путем, који води преко реке у планине Чуке, вијуга се непрегледан ред бугарских одступајућих колона. Једна наша батерија на коси иза нас туче неке гомиле Бугара преко Црне. Гранате фијучу преко наших глава. Облачићи шрапнела шарају падне Чуке.

Обузет и сам, с једне стране ридошћу што газим српску земљу, а с друге стране општом

струјом одушевљена у гонењу Бугара ја сам, као на крилима ноћних хитао и сам на обале Црне, не мислећи ништа о могућој опасности.

На последњој коси, лево од пута неко ме зову по имену. Окренух се, спазих код камењара, на коси нашег вредног и симпатичног ађутанта ... и команданта пука Они су, у стопу гонци непријатеља, застали ту, иза стрелачког стоја, који је доле на десној обали Црне заузео положај, од села Добровени, у које ушао први батаљон ... пука, па даље, десно... Остадох ту код камењара.

Код села Брод, виде се два моста. Стубови су недирнути, али је под, између средњих стубова, срушен. Код Скочивира, мост није срушен био, али је после једног сахата, са десне стране, према Бугарима, почео горети.

Са платоа прве косе, преко реке, лево од пута, види се другачијак ред бугарског стрелачког строја, који се губио лево у јаругу, јамачно у циљу, да поседне ровове. Десно, једном толом падном, силазила су растурена околена низ брдо, отварајући ва тру ради заштите одступајућих колона.

Наши шрапнели тукли су, преко реке, ровове и одступајућа одељења.

Око 12 и по сах. дошао је, ту ма положају, бригадир и његов ађутант.

Митраљеска одељења, брдски топови силазили су низ брдо у колонама. Једна непријатељска батерија, преко реке, десно од села Брода, опазила је те колоне и почела их тући гранатама. Преко наших глава гранате су фијукале тукући друм. Колоне се разредиле и свијоше десно, иза камења у јаругу.

Лево од нас, у пасивним заклоњима на бруу руку ископаним, лежала је наша резерва. Петнајест шеснајест граната падше око резерве и нашег склоништа у камењару. Није било никаквих губитака. То беше срдита немоћ одступајућег непријатеља.

Доле, испод нас, на р. Црни доди се пушчана и митраљеска борба. Наши брђани, са последње косе код реке туку одступајуће колоне и утврђени ров преко реке. Њихов тешки „германскија“ топ, тамо негде из равнице, преко реке десно, избаца са великим треском по које зрно с ове стране реке. У том међу-

собном пушкарању и артиљеријском дуелирању, које нама никакве штете није причињавало — већ се хватао сумрак. Хладноћа се осетија. Оштар северац пробијао је срж у костима. Ватра се није смела ложити. Ведрог ноћ, пуна звезда, али без месечине.

Шћућурно сам се под једном стеном на голој каменитој плочи.

Дрхтао сам од зиме. Доле, испод мене, командант са штабом. Телефониста, који се у овој мрачној ноћи, од времена на време, чује: ало, ало! контролише тек постављену везу. На путу више, једно митраљеско одељење чека наредбу за покрет.

— наставиће се —

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 24. окт.

Северно од Соме Немци нису покушавали да нападају француске ровове код Сент Пиер Васт. Заробљено је на томе сектору око 50 војника.

На десној обали Мезе доста јака артиљеријска борба у области Дуомон Во и Лофе.

Источно од тврђаве Во-а француске трупе напредовале су и заузеле у току претпрошле ноћи село Дамплу и заробиле доста војника.

Доцније. — Северно од Соме у току дана француске су трупе успешно извршиле више напада и напредовале у области јужно од Транслоа до јужно од шуме Сент Пиер Васт.

Између Ле Бе и Саји-Сајизела Французи су напредовали више стотину метара у правцу Транслоа. Источно од Саји-Сајизела освојили смо један ров и заузели већи део села Сајизела.

Јужно од села једновремено нападајући са три стране шуму Сент Пиер Васт, коју су Немци јако утврдили, француске су трупе знатно напредовале. Освојиле су узастопце три рова који су бранили северни део шуме и целу линију непријатељских положаја југозападно. Борба је у тој области била врло огорчена. Сви немачки против напади одбијени су на бајонет. У току ових операција Французи су заробили 510 војника и 15 официра.

На десној обали Мезе јака артиљеријска борба, у области Дуомона.

Французи су заузели сасвим село Во.

Енглески коминике

Лондон, 24 окт.

Наше су трупе вршиле нападе на више места на фронту, постигле успехе и заробиле неколико војника. На десном крилу разјурили смо скупљање немачких трупа. У центру напредовали смо више од 1000 јарди и освојили

смо висове који се налазе у близини Варленкура.

Италијански коминике

Рим, 24. окт.

Непријатељска је артиљерија јако бомбардовала наше положаје у зони Пазуби-а на платоу у Азијо.

У области Травиньола, пошто је покушао да учини једну диверзију непријатељ је извршио пет напада на положај «Обсерватор» на падинима Чима ди Баџе. Пошто смо одбили све нападе причинивши непријатељу огромне губитке, ми смо извршили напад и разјурили непријатељске трупе.

У зони источно од Горице, и поред артиљеријске, непријатељске ватре утврдили смо своје положаје. У локалним операцијама италијанске трупе проширили су секторе јужно од друма који води из Опачијазема за Кастроњеву, и заробили око 200 војника, већином рањени.

У борбама од 18. до 22. октобра заробили смо 8.982 војника од којих има 270 официра. А од августа месеца до 22. октобра италијанске су трупе на Јулијанским Алпима заробиле 40,363 аустријских војника од којих су 1008 официра.

Руски коминике

Петроград, 24. окт.

После јаког бомбардовања села Мојска сев. од Постава, Немци су потисли моментално наше одреде из тога села. Али нашом ватром приморали смо непријатеља да брзо евакуишу село које смо поново заузели.

Западно од Дубкова у области Броди и Золочева наши су одреди са успехом вршили извиђања. У шумама Мичичува и близу села Митице Долне борбе се настављају.

На Карпатима две врсте јужније од брда Капуно, наша је артиљерија приморала једну непријатељску батерију да евакуише свој положај.

Јужно од Дорна Ватре наше су трупе напредовале и заузеле једну серију висова између брда Милучино и села Соло као и југоисточно од Поњина.

У Персији непријатељ је са јаким снагама успео да заузме Бидар и Бваш. Наше су трупе одбиле турски напад код Султан Абада. На фронту у Добруци су об извидничких патрола на линији Казавдија — Иримдик — Таверди — Деведери.

»Тајмс« о ситуацији

Лондон, 24. окт.

»Тајмс« пише да се прошла недеља завршила, са пуно нада на свима фронтима, а нарочито на Карсу. Није чудно да су Аустријанци принудили цивилно становништво да напусти Трст.

На зап. фронту најважнији је догађај заузеће Воа, које је директни и поуздани резултат бјатке на Сомп. Офанзива у Пикардији спасла је Верден, преобразила положај Савезника и показала свету, да се Немци могу потући.

Енглески губици у току 4 месеца били су знатни, али добивени успеси нису скупо плаћени. Савезници могу с правом себи честитати општи резултат јесених операција.

Активност на источном фронту

Париз, 24. окт.

Под Херно пише из Петрограда да је велика активност на источном фронту од Балтичког Мора до Карпата. Очекује се да ће скоро почети руске операције од великог замахаја.

„Бремен“ ухваћен

Лондон 24. окт.

Једна депеша из Њујорка јавља да је трговачки немачки сумарен »Бремен« при путовању покован. Ратни енглески бродови успели су да га ухвате.

Важност италијанске победе

Лондон, 24. окт.

Дописник »Морнинг Поста« у Риму пише да је италијанска победа важна из два разлога: што је заробљен доста велики број војника и што су заузети важни стратегијски положаји. Ови положаји доминирају све положаје и покрет непријатељских трупа. Број аустријских војника који су избачени из строја цени се на 20.000. Заплећен је велики број топова.

Руске трупе у Добруци

Лондон, 24. окт.

Дописник »Морнинг Поста« у Петрограду пише да је велики број избеглица румунских приспео у Кијев из Одесе.

Руси који оперишу на румунској граници повукли су све румунске трупе са фронта у Добруци и заменили су са руским трупама.

Победа на Вердену

— Немачко извртање факата. —

Париз, 24. октобра

Немачки генералштаб подцењује важност француске победе на Вердену изјављујући да су француске трупе извршиле нападе у моменту када је немачка војска примила наредбу да се повуче на унапред спремилене положаје. »Тврђаве Дуомон и Во није имале важност пошто су разрушене све њихове организације«.

Положаји Дуомона доминирају део сектор на десној обали Мезе. Заузеће те тврђаве од Немаца учинило је да се Верден врло тешко и са великим напорима брани. Чудновато је што су чекали осам месеци па да се реше да разруше његове организације.

Ако су Немци хтели да 11. октобра изврше једну маневру повлачења, рђаво су је руководили, јер их она кошта 6 хиљада заробљеника, 15 топова, 144 митраљеа, а уништена су 22 батаљона.

Врло је тешко одржати се у тврђави Во а пошто ми држимо Дуомон који њим доминира. Евакуација тврђаве Во а показује слабу војничку моћ, јер су прве њихове снаге морале напустити тврђаву чим смо ми заузели Дуомон, док смо ми држали тврђаву Во четири месеца после заузећа Дуомона од Немаца.

Благодарећи великом полету француских трупа, тачном и силном гађању артиљерије, великој стратегијској способности генералштабова, Французи су однели на Вердену велику победу.

Наши топови од 400 мм. чинили су чуда и приморали Немце да напусте тврђаве тако брзо.

Ма како да се Немци изговарају због њиховог неуспеха, јасно је да смо ми заузели тај терен за непуних 8 дана, који су Немци освајали 8 месеци, жртвујући стотинама хиљада људи.

Лондон, 24. октобра

»Дејли Телеграф« пише, да су немачки изговори за евакуацију

ФЕЛТОН

Над свежим гробом БОЖИДАРА Н. МИЏОРА студента права

Од пре неколико дана кружила су гласови да је погинуо. У њих смо сумњали, док се, на жалост, нисмо уверили. Нашли су потврду у вести да је славно и јуначки пао.

Давно је било, кад смо га упознали. Божо Н. Миџор био је тада ђак которске гимназије и которске средњошколске омладине. Тада смо и његово вредно ст. познали. Давно је много, а обећавао је још више. Дobar син честитих родитеља, био је достојан имена предака. Да нас садашњи положај његова краја, јавне

Боке Которске, не гони на ћутање, казали бисмо истину, да се види извор илменитости и величине Божијине душе.

Као слушалац црва, допунио је у себи средњошколског ђака. Задржавши све своје раније врлине, усавршио је Српчиња Божу и од њега створио зрелог Србина. И тада као и раније, прејначио је у свему, па, наравно, и у патриотизму.

Кад је дошло време да се свети Косово, он је, као студент, полетео у бој, да на њему не остане клетва. И борио се храбро

вођен и загрејан највећим идеалима. Кад су свршили балкански ратови, вратио се задовољан у свој лепи завичај. Радостан што је Косово ослобођено и пун вере да ће ускоро бити и освећено. Веровао је у ослобођење своје Боке, као што је веровао у будућност свога народа.

По повратку из Србије, посветио се науци. Али не за дуго. Вековна кривица српскога народа и стогодишња тиранија његове Боке насрнула је на живот и egzистенцију Српства, и Божо је побегавши од куће и задржавши велике тегобе обисазног пута, стигао у Србију, да својом крвљу последочи безграничну љубав према извору наших нада и средину наше вере. И борио се беспримерном храброшћу. Ожиљци по његовом телу били су сведоци његовог патриотизма.

Дошао је и мучки напад Татара, и Божо је, са својим ратним друговима прешао албанске кршине и задивљавајућом присебношћу поднео све невоље док је стигао на Крф, да би се опоравио и спремио за још светију борбу. Духовно смо га пратили на путу нових подвига. Знамо, јер смо га познавали, да је био први, као што је између првих закуцао на вратима Србије. На највишем месту, на Кајмакчалану, одакле се види простран део јужне Србије, где су отворана врата у Отадину, чему је и он допринео, прешао је праг и пао ничице на свету српску земљу, да ту остане, да га нико од ње не одвоји и да у крилу заједничке мајке трајни починак ужива.

Јунак је био, као јунак је пао и као јунак, између јунака, бо-

рави сада вечни санак.

Наша реч не може да допре до ушају његових родитеља, реч утехе, реч поноса. Али сутра кад његови ратни другови принесу мајци Србији девну Боку Которску и као чест брушен адем камен укују у српску Круну, кад ослободе његове родитеље и његов завичај, они ће његовим ожаловљеним родитељима казати: »Ову слободу купио је ваш син животом својим. Понесите се, што сте га родили!« И они ће, знамо и верујемо, из душе и срца свој рећи: »Нека је благословена жртва! Хвала му!«

А ми велимо: нека му је хвала и слава!

Пријатељи

ПОШТА

За Србију

— Микенко Живковић јавља својој жени Ружици Живковићки у Винце, голубачки, да је

Воа изазвали у свима неутралним државама подсмех.

Дејли Меџ вели, да је офанзива на Соми смањила знатно немачки притисак на Вердену. Рачун генерала Хејга и Фоха остварио се.

Париз, 24. октобра
«Матен» пише, да по заузећу Дуомона и Во-а француска војска може сад посматрати све, што се дешава дуж Мезе и на целом сектору Везра.

«Пти Паризјен» пише: «То је крај осмомесечне борбе, која је непријатеља стала бар пола милиона људи. После узвика прераних победа, цела зграда се срушила као кула од карата».

«Фигаро» описује операције против Во-а као један од најсјајнијих покрета опкољавања у овом рату.

Талијанска победа

Коментари талијанске штампе
Нова талијанска победа на Карсоу произвела је пријатну импресију на јавно мишљење и на војне кругове.

Италијански су војници форсирали трећу непријатељску линију у дужини од 10 километара а 4 километра у дубини. Заробили су 3488 војника, 116 официра и велики ратни материјал.

Лист «Секоло» цени да је у дводневној борби 40.000 Аустријанаца избачено из строја. Италијанске су трупе имале према себи 100 батаљона.

Италијанска се штампа пита да ли ће Аустријанци, да би појачали овај фронт, повући војску с румунског фронта, или ће остати да се бране са истим бројем људи. Извесно је да ће победе италијанске у овом моменту створити озбиљну пометњу у Аустрији и пријемоћима не може бити да се трупе новуку са румунског фронта. (Радио).

Рим, 24. октобра.
Наше напредовање настављено је победоносно на фронту сев. Карса и нарочито дуж планинске везе, која доминира долином Фриџио и у правцу јужне зоне изатаја, коју просеца важан саобраћајни пут. Наше трупе потисле су даље непријатеља отевши му нову важну линију висова, која полази од планине Фанти Хриба и пресеца пут Опаксела — Кастањевица.

На овом сектору сев. Карса

напредовали смо у дубину више од 5 км. почев од долине. Пошто су заузеле две прве слабије одбранбене линије, наше трупе су достигле трећи систем одбране код Кастањевице.

Први одбранбени систем заузет 18. окт. од 11. кора био је образован од линија узастопних ровова, којима су пречиле пут замршене и дебеле мреже бодљикавих жица испреплетаних између дрвећа у шуми.

Друга одбранбена линија, т. зв. Телум утврђивана три месеца састојала се од ровова најстрашнијег типа, дубине метар и по и исечена у стенама. У првом налету ми смо пробали непријатељску линију и продрли на положаје иза Ловеца, Сегети и Фанти, као и иза велике мреже путова која са 100 разних тачака иду ка Кастањевици.

Уопште, ми смо овим резултатима не само проширила наше заузеће на Карсу, већ смо учинили солиднијом нашу општу ситуацију. (Агенција Стефан).

ИЗБОРИ У АМЕРИЦИ

— Изборна кампања достиже врхунац —

Лондон, 24. окт.
Телеграфу из Њујорка: «Изборна борба наставља се веома огорчено у свима провинцијама Сједињених Држава. У Мадисоновом парку приређен је јуче огроман митинг, на коме је узело учешћа преко 70.000 лица. Пред великом масом света говорио је председник Вилсон, који се могао послужити степеницама, да би продрео унутра. Његов говор био је уперен против његових политичких противника, који покушавају да навуку срамоту на земљу, како би извукли личне користи.»

Држи се, да се изгледа Хјусови за председнички избор повећавају у Њујорку.

Хјус је говорио јуче у Албани. Он је напао жестоко провизорну владу Сједињених Држава. Критикујући Вилсонове речи о «дентлменском миру», рекао је, да му се такав мир допада, али тај мир мора бити без страха, који ће осигурати респектовање и признавање права.

Истовремено држао је говор у Кливленду Рузвелт. Он је оптужио Вилсона због дипломатског трговања.

Последња четири дана, која претходе изборима као да ће би-

ти богата у сукобима. У великим центрима локализовале се све манифестације. Све личности, које се враћају са пута из разних

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Французи ће посетити Екатерину.

Атински листови јављају, да ће, према постигнутом споразуму између владе и посланика, Французи посетити Екатерину, пошто је трупе Народне Одбране свакишну.

Француске заставе на грчким лађама.

Из Атине јављају да је адмирал Фурне, испуњавајући ноту коју је предао грчкој влади, наредио да се метну француске заставе на грчким таким лађама.

Долазак заробљеника.

Јуче је доведена једна повећа група бугарских и немачких заробљеника, који су упућени у свој логор код Солуна.

Судар лађа.

Из Атине јављају да су се лађе «Коломара» и «Ретривери» судариле близу Исланда. Обадве су лађе потонуле. 300 путника удавило се.

Грчки официр у Јањини.

«Месане д' Атен» пише да су посланици Споразума интервенисали код грчке владе, да јавњанске власти дозволе извесним грчким официрима који су се придружили покрету, да отпутују за Солун.

Ламброс је одговорио да се о томе питању мора дискутовати на министарској седници.

Велики муслимански празник.

Данас је муслимански празник 10. Мухарем арапског датума. То је свечаност предава судана Марока и шерифа Меке. Поводом тога била је свечана служба у мошеји Хамзи беје, где је пуковник Сами беј држао говор у корист Споразума. Потом су на свечаност позвати сви штабови Савезничке војске, као и конзули, међу овима и српски.

Зајам Провизорне владе.

Јављају из Атине: Владе Споразума предале су јуче Провизорној влади суму од 10 милиона као прву финансијску помоћ. Истовремено издале су налог својим посланицима у Ати-

ни, да изјаве грчком краљу и атинској влади, како оне сматрају за дужност да потпомогну напоре г. Венизелоса.

Сумњива кућа у Пиреју.

Јављају из Атине да су грчки жандарми са англо француским агентима опколили једну сумњиву кућу у Пиреју. Личности које су се налазиле у кући давали су отпор оружјем и успели су да преко суседних кућа побегну. Понели су са собом све апарате са којима су давали знакове немачким сумаренима и сва документа. Када су жандарми ушли у кућу, нашли су само слуге. После истраге пронађени су неки сигнали.

Немачки трговачки сумарени.

Дописник лондонског листа «Ивнинг Меџа» јавља из Њујорка, да је сазнао из поузданог извора, да је један други немачки трговачки сумарен отпутовао из Кида одмах за Дојландом. Он се очекује у Њујорку идуће недеље са знатним количинама хемјјских артефаката.

Један други сумарен кренуо се такође за Америку.

За рањенике.

Приложио је за дочек рањеника у Водену Владимир Комесарима:

Г. Велимир Урошевић артиљ. пнаредник из села Прџловице ср. моравски, окр. нишки 10 драхми а за покој душе својој потпуној браћи Мводрагу, Богомиру и Светиславу.

Владим Комесари и овим путем изјављују у име рањеника своју благодарност дародавцу.

Из канцеларије Владимир Комесара 22. окт. 1916. год. Бр. Службено. — Солун.

Последње вести

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —

Солун, 24. октобра.

23. октобар прошао је без важнијих догађаја.

Кајзеров страх

Амстердам, 24. окт.

У својој вили у Шарлевилу кајзер је примио кронпринца и дуго с њим конферисао о мерама, које треба предузети, да се заустави француско надирање на Верденском фронту.

Борба са сумареном

Мадрид, 24. октобра.

Из Кастилона телеграфину, да је из тог пристаништа посматрана прекјуче огорчена борба између трговачке лађе «Трансатлантска» и једног немачког сумарена. Сумарен је бацио два торпеда не погодивши лађу. Лађа је одмах отворила ватру на сумарен. Измењано је 40 граната и сумарен је нагнан у бегство. (Радио).

Напредовање на Трсту

Лондон, 24. окт.

Дописник «Дејли Њуса» телеграфисао из Рима, да после сјајне италијанске победе на Карсу Аустријанци неће моћи зауставити напредовање италијанских трупа, ка Трсту. Италијани настављају методско напредовање добијајући све већу превагу над непријатељем.

Нова конференција

Милано, 24. окт.

«Секоло» сазнаје из поузданог извора, да ће се ускоро у Паризу одржати нова конференција Савезника, у којој ће узети учешћа изасланици свих Савезничких земаља. На овој конференцији регулисаће се многа политичка питања и претресати план генералне акције свих савезничких војска.

Саопштења

ЈАГОДИНЦЕ моли Света Милошевић да га извести преко овог уредништва, ако би ко шта знао о коморцији Милутину брату Николе и Драгутина Михајловића трг. из Јагодине.

— Госпођа Софија Лацковић удова, избеглица из Београда, моли се да јави своју адресу Љуби Урошевићу вој. чиновнику, инжињер. одељ. мин. војног — Крф. 2-3-3

— Данило Ристановић, учит. из Царевог Двора позива се, да своју адресу јави Владином Комесарима. 3-3

жив и здрав и мели да му се јави истим путем.

— Милош М. Грујачић бакалин из Београда, команда небораца бр. 2, војна пошта XX, извештава жену Митру Грујачић из Београда да је жив и здрав. Никола, Божа, Маринко и Андрија живи и здрави. Макезијева ул. бр. 63.

— Коста Аћин, мајор, извештава своју сестру на адресу: Милеса Далковић, Ломина 57, Београд, да је жив и здрав. Моли за одговор како су они и остали наши. Пошта бр. 80.

— Коста Аћин, мајор, извештава своју жену Вуку Аћин, Београдска ул. 82, Ваљево, да је здрав. Новац послат. Моли за одговор како је она, деца и остали наши. Пошта бр. 80.

— Коста Аћин јавља Радо-

миру Ђуковићу, трг. — Хотел Велвил, Женева — да је здрав. Новац послат, с тим, да се мопошље у две партије жени његовој а дуг задржи.

Резервни пешад. капетан I. кл. Дмитар М. Јовановић извештава свога оца Милију Јовановића из села Воде код Крушевца и своју жену Љубицу Јовановићку, учитељицу у Коњусима код Крушевца, да је са браћом Стојном, Јовом и Илијом здраво. Новац је послат. Одговор истим путем за пријем новца и о стању здравља код куће. До сад никакав извештај о својима није добио.

— Драгомир Шуњеварић, резервни капетан извештава своју тетку Милеву Кидићку, Пожега, да је са свима члановима наше фамилије здраво и добро. Новац сам у четири пута шаљао; ли-

накав одговор о пријему нисам добио. Замерамо на слабом јављању! Свега смо прочитали један Добрићим огњем.

— Јово М. Ковачевић, учитељ број поште XII. Јавља својој жени Љубици Ковачевићки учитељици у селу Петци — Лазаревац, да је са Ђорђејем и Александром жив и здрав и да им је добро и да је дванут послат новац. — Деца је адреса ова: Djordje, Alexandre Kovatchevitch élève Serbe Lycée de Gargons Nimes Gard France, да се јави жени и деци преко Црв. Крета у Женеву; да јави пријатељима и грађанима у општини печанској да су живи и здрави; Марковићи: Милоје, Александар, Пантелија, Милорад, Драгиша, Никола, Марко, Радојича, Живојин, Велислав, Радисав Божа, Вићентије, Драгомир,

Петар Стеван Марковић; Пакић: Милорад, Милоје, Драгољуб, Радомир и Богдан; Мирковић: Андреја и Драгомир; Иваниковић: Александар и Милија; Живојиновић: Иван, Тихомир, Милутин и Јован; Кнежевић Драгољуб; Матић Бранислав; Јовановић: Милорад, Данило, Владимир; Јанковић: Милан, Адам, Душан и Миланко; Стошић: Сретен, Петко, Милојко и Бранислав; Филиповић: Милан и Драгомир; Пауновић: Чедомир, Лева, Кеља и Душан Савин; Рајић: Светозар, Радисав, Тихомир и Милејан; Росић: Љубомир, Светолик и Алекса; Новаковић Михаило; Радојевић: Вихоје и Печански Горча; Шуњеварић: Живојин Милосав; Јовановић: Љубомир, Бранислав, Војислав; Петровић Драгомир; Војић: Владимир и Радоје;

Богвићевић Петар; Мијатовић Велимир; Ђелијанци: Сандић: Драгомир, Дамитрије, Чедо, Љуба и Миланко; Мићкић: Влада, Спасоје и Милејан, Лазарић: Петко и Јовица; Марковић: Михаило и Војин и Живота они Макомов; Стојић Радисав; Јеремић: Живота и Михаило; Обрадовић Милосав; Милиновић Светолик и Игњат; Каменица Драгомир; Васиљевић Јеремија; Герасимовић Чедомир; Јовановић Софроније и Антоније; из Лазаревца: Драгић Сајин и Обрад Першвић, Милош Ђарић са Браниславом Марјановићем из Стубице и Драгани: Видоје Павловић, Александар Спасојевић и Милија Пауновић.

— Новаца М. Радосављевић из Винораче здрав је и пита за своју породицу.

Оглас

Српски Црвени Крст моли сва Друштва Црвеног Крста и Олборе за пријављивање прилога да не шаљу нашем Црвеном Крсту прилоге непосредно, веома што је објављено у прогласу, него да их шаљу нашим мислијама на страни. Црвени Крст накнадно све трошкове који од тога проишљају било за закуп локала за смештај ствари било за друге. Из канцеларије Краљев. Срп. Генер. Консулата у Солуну, 22. септембра 1916. год. ПБр. 2825.

Прекјуче у 9 сати, на углу улице vis à vis Краља Борђа, изгубио сам кожни потес у коме су поред разних забележака била и важна званична документа која су за другога апсолутно без вредности. Новака неје било.

Молим оног ко буде тај потес нашао да ми га преда, на чему ћу му бити веома захвалан. Владимир Живановић, ср. начелник.

Велико Стовариште Г. Ј. Карвенидеса улица Симерос 5. КОЊАКА, ВИНА и других артикала. Најсвежњија услуга. Цене су врло умерене. 95

Атинска Банка

Има част известити публику, офисере и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу у једној улици која чини угао са Грчком Народном Банком, а према улици Венизелос. По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе поштом новца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свема француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије. Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције: Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писма; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и у неким коморским земљама; берзанске налоге и исплате кинсона итд. Сем тога, по налогу «Српског Црвеног Крста» примила је на себе депоновање новчаних прилога који су му намењени.

Д-р АЛЕКСАНДРИДЕС специјалиста за унутарње болести. — Управник болнице за заразне болести

Поткожно убривавање Неопознана као и новог француског препарата «Galy» прогнута сифилиса. Прима сваког дана од 11—12 часова од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану улица престоло, наследника Борђа бр. 35 — упоредно ул. са булеваром краља Константина. 15—12

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО ЗУБНИ ХИРУРГ Дипломирани од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекарство у Паризу. Савршено лечи уста и врши све модерне зубне радове за 2—4 дана. 16-то годишње поштомство 24 ул. Венизелос, 147 ул. Египатска. 29

— Мирко М. Шуљевић, адвокат из Скопља, сада у Солуну, код Коломба Руска кућа, соба бр. 3, моли гг. Ацу Давића и Бенку Флајшера, трговце из Београда, сада у Швајцарској да ступе у везу са његовом женом Аном, берком Глигорвија Ставрића, казандије у Скопљу, да јој јаве да за њега не бригу и да је питају: да ли јој је потребан новца, па да га по пријему одговора известе на горњу адресу. 23

Нова Књижара МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун. Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Продаја антро и детаљ. Препоручује се свима надлештима и канцеларијама. Цене најумереније. 11—15—2

Најбоље и најинусније су CIGARETTES Philippi Улица Франк 31 11—30—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“ НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Скенијалитети: Нестос Квни Дим. 1.— „ Гаубек „ 0-80 „ Јави „ 0-65 „ Афроз „ 0-50

Посетите и купите у Солуну све намирнице у најстаријој и најпривлажнијој радњи

Колонијално-деликатесне робе В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД. Улица Буагаретон бр. 6 у близини Централне Поште. ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ: Свих врсти конзерва, Сардина, риба итд. Кондегованог млека. Велики избор свих врста француских вина, ливера, кољана, шампања итд. Из првих фабрика: бомбона, посластеца, чоколада, бисквита, разна теста итд. Најфинији сејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршје“. Сапун и парфимерије првог квалитета. Разне минералне воде. Боја за обућу итд. ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ Сва је роба јавитија но ма у којој другој радњи. Продаје на велико и на ситно. 54—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“ од 0-50, 0-75 ланта и 1 драхме

Продају се свугде Главна продаја у филијалу „Аглас“ кинсок „Бела Кула“ ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 38—20

„ГЕТЕ“ који се налази на кеју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих тајана. Сала је пространа и одлично осветљена. Пања су од најбољих француских и енглеских марака. Оркестар одличан. После варијетета набара

зато сви у „ГЕТЕ“ СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К° ЛТД.

СОЛУН НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ: Посамитерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипане, најтежња платна, мушета. Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије и т. д. — ЦЕНА УТВРЂЕНА — Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ ЗАРУХА САЛТИЕЛА и С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8. Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, јер се одликује својом солидном и кулантно радњом. Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном курсу. 48—

Српско Трговачко Друштво А. Д. из Београда.

— СОЛУН — Мисир Чарши бр. 3. (Спречу Централне Поште у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“) Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске повчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе. Са положаја може новац да нам се упућује поштом или упутницама у свима монетама. У сваку поштом треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути. Прима новац на штедњу и чување. Обавештења бесплатно. 16—30 УПРАВА

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН Најбоље и најинусније цигарете и дуван свих врсти. Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији. НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА Нарочито «Марсато» и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 105—96

Са превеликом болом у души, саопштавам својим рођацима, пријатељима и познаницима да сам изгубио свога доброга зета, сестра нежнога мужа, деца милога тату † Александра - Ацу Додића обвезања — зинар. трг. и економа из Свилајнца који је, желећи свога завичаја, своје породице, овојих малашана, са пуштем у ризи, са пуно вере и поуздања, са великом енергијом, понова пошао у свети бој — да насни неброта и освети свој нападљени род. Жеље нашега незаборавнога Аце не оствариле се за живота његова — јер подлеже болци срчане мане, 25ог септембра т. г. на самом положају — на српском земљишту — где је и сахрањен. Солун, септембра 1916 г. Ожалосћени: шуран Света Д. Милошевић фантор. брат од тетке Јаша Ђурачић сулеја